

Prohlášení teheránské konference 13. května 1968

Mezinárodní konference o lidských právech,
konaná v Teheránu od 22. dubna do 13. května 1968 za účelem projednání pokroku dosaženého od doby přijetí Všeobecné deklarace lidských práv před 20 lety a stanovení budoucího programu;
prozkoumající problémy týkající se činnosti OSN s cílem rozvíjet a podporovat respektování lidských práv a základních svobod;
majíc na mysli rezoluce, jež přijala;
poznávajíc, že Mezinárodní rok lidských práv se slaví ve chvíli, kdy svět doznává změn v historii nebyvalých;
majíc na mysli nové možnosti, které skýtá rychlý rozvoj vědy a techniky;
přesvědčena, že v době, kdy konflikty a násilí vládou v mnoha končinách světa, je vzájemná závislost mezi lidmi a potřeba lidské solidarity zřejmější než kdykoliv předtím;
uznávajíc, že veškeré lidstvo touží po míru a že mír a spravedlnost jsou nezbytné k plné realizaci lidských práv a základních svobod;

slavnostně prohlašuje:

1. Členové mezinárodního společenství mají naléhavý úkol zhostit se slavnostně přijaté povinnosti rozvíjet a podporovat úctu k lidským právům a základním svobodám pro všechny bez rozdílu rasy, barvy, pohlaví, jazyka, náboženství, politických nebo jiných názorů;
2. Všeobecná deklarace lidských práv vyjadřuje společnou koncepci nezadatelných a neporušitelných práv, jež mají národy celého světa, a jsou vlastní všem členům lidské rodiny a jsou závazná pro členy mezinárodního společenství;
3. Mezinárodní pakt o občanských a politických právech, Mezinárodní pakt o ekonomických, sociálních a kulturních právech, Deklarace o poskytnutí nezávislosti koloniálním zemím a národům, Mezinárodní úmluva o odstranění všech forem rasové diskriminace, jakož i ostatní úmluvy a deklarace v oblasti lidských práv přijaté pod záštitou OSN, odborných organizací a mezivládních a regionálních organizací stanovily normy a nové povinnosti, kterým by se všechny národy měly přizpůsobit;
4. Od přijetí Všeobecné deklarace lidských práv dosáhla OSN významného pokroku při definování norem týkajících se požívání lidských práv a základních svobod a jejich ochrany. Během tohoto období bylo přijato množství důležitých mezinárodních dokumentů, ale zbývá ještě mnoho vykonat k zajištění účinného respektování těchto práv a těchto svobod;
5. V oblasti lidských práv je hlavním cílem OSN umožnit lidstvu dosáhnout maximum svobody a důstojnosti. Aby se tento ideál stal skutečností, je třeba, aby zákony každé země poskytovaly každému občanovi - ať jsou jeho rasa, jazyk, náboženství a politické přesvědčení jakékoliv - svobodu vyjadřování, informace, svědomí a náboženství, jakož i právo plně se zúčastňovat politického, ekonomického, kulturního a sociálního života své země;
6. Je zapotřebí, aby státy znovu potvrdily své odhodlání účinně plnit zásady stanovené Chartou OSN a dalšími mezinárodními dokumenty, týkajícími se lidských práv a základních svobod;
7. Závažné popírání lidských práv, k nimž dochází v rámci hanebné politiky apartheidu, hluboce znepokojují mezinárodní společenství. Tato politika apartheidu odsouzená jako zločin proti lidstvu, nadále vážně narušuje mír a mezinárodní bezpečnost. Je tedy nezbytné, aby mezinárodní společenství využilo všech možných prostředků k odstranění této metly. Boj proti apartheidu je uznán jako boj oprávněný;
8. Je zapotřebí, aby národy světa byly plně informovány o zlu, jež vyvolává rasová diskriminace, a spojily se, aby proti nim bojovaly. Realizovat zásady nediskriminace, zásadu, jež je zakotvena v Chartě OSN, ve Všeobecné deklaraci lidských práv a v dalších mezinárodních dokumentech týkajících se lidských práv, je pro lidstvo nejnaléhavější úkol jak na mezinárodní, tak i na národní úrovni. Je třeba odsoudit všechny doktríny založené na rasové nadřazenosti a na rasové nesnášenlivosti a bojovat proti nim;
9. Osm let po Deklaraci OSN o poskytnutí nezávislosti koloniálním zemím a národům problémy neokolonialismu nadále znepokojují mezinárodní společenství. Je naléhavé, aby všechny členské státy spolupracovaly s příslušnými orgány OSN, aby byla přijata opatření s cílem plně uplatňovat tuto deklaraci;
10. Masové popírání lidských práv je výsledkem agrese a ozbrojených konfliktů s tak tragickými následky, způsobuje nevýslovnou lidskou bídu a vyvolává reakce, jež by mohly svět uvrhnout do stále větších konfliktů. Přísluší mezinárodnímu společenství, aby spolupracovalo s cílem vyloučit takové pohromy;
11. Hrubé porušování lidských práv, jež vyplývá z diskriminačních opatření založených na rase, náboženství, víře nebo vyjádření názoru uráží lidské vědomí a ohrožuje základy svobody, spravedlnosti a míru ve světě;
12. Narůstající vzdálenost, jež dělí ekonomicky rozvinuté země od zemí rozvojových, je překážkou účinnému respektování lidských práv v mezinárodním společenství. Jelikož dekáda rozvoje nemohla

dosáhnout svých skromných cílů, je o to více naléhavější, aby každý národ dle svých možností vyvinul maximální úsilí k překonání této vzdálenosti;

13. Protože lidská práva základní svobody jsou nedělitelná, je plné požívání občanských a politických práv nemožné bez požívání práv ekonomických, sociálních a kulturních. Trvalý pokrok na cestě uplatňování lidských práv předpokládá racionální a účinnou národní a mezinárodní politiku rozvoje ekonomického a sociálního;

14. Existence více než 700 miliónů negramotných na světě je obrovskou překážkou všemu úsilí vyvíjenému za účelem realizace cílů Charty OSN a ustanovení Všeobecné deklarace lidských práv. Je zapotřebí naléhavě zorganizovat mezinárodní akci s cílem odstranit na celém zemském povrchu analfabetismus a podporovat vzdělání ve všech směrech;

15. Je třeba skoncovat s diskriminací, jejíž obětí jsou stále ženy v různých oblastech světa. Udržování ženy v podřadném postavení se přičí Chartě OSN, jakož i ustanovením Všeobecné deklarace lidských práv. Plné uplatňování Deklarace o odstranění diskriminace vůči ženám je potřebné k pokroku lidstva;

16. Ochrana rodiny a dětí je nadále starostí mezinárodního společenství. Rodiče mají základní právo svobodně a uvědoměle určit velikost své rodiny a dobu narození dětí;

17. Je třeba maximálně podporovat mládež v její tužbě o lepší svět, kde lidská práva a základní svobody jsou plně uplatňovány. Je nezbytné, aby mládež přispívala k utváření budoucnosti lidstva;

18. Jestliže vědecké objevy a rozvoje techniky v nedávné době otevřely široké perspektivy ekonomickému, sociálnímu a kulturnímu rozvoji, může nicméně tento pokrok ohrozit práva a svobody jednotlivce a vyžaduje tedy bdělou pozornost;

19. Odzbrojení by uvolnilo obrovské lidské a materiální zdroje, jež jsou v současnosti věnovány na vojenské účely. Bylo by zapotřebí dát tyto zdroje do služeb lidských práv a základních svobod.

Všeobecné a úplné odzbrojení je jedna z nejvyšších tužeb všech národů.

V důsledku toho Mezinárodní konference o lidských právech

1. Potvrzuje svou víru v zásady Všeobecné deklarace lidských práv a v další mezinárodní dokumenty přijaté v této oblasti;

2. Vyzývá naléhavě všechny národy a všechny vlády, aby se staly obhájci zásad vyhlášených ve Všeobecné deklaraci lidských práv a znásobily úsilí, aby všechny lidské bytosti se mohly svobodně a důstojně vyvíjet v oblasti fyzické, duševní, sociální a duchovní.